

BICENTENARUL INFIINTĂRII FACULTĂȚII DE MEDICINA DE LA NAGYSZOMBAT (TRNAVA)

Facultatea de medicină de la Nagyszombat (azi Trnava — Slovacia), înființată în anul 1769 sub domnia *Mariei Tereza*, prin munca organizatorică a lui *Van Swieten*, a fost prima instituție de acest gen din Ungaria și Ardealul de atunci. Bicentenarul acestui eveniment a fost evocat în cadrul unei consfătuiri științifice, cu participare și din alte țări, în zilele de 9—10 octombrie. Consfătuirea a fost organizată în cetatea Szomolány, de către secția de științe istorice a Academiei Slovace și de către Societatea de Istoria Științei și Tehnicii din Slovacia. În ziua de 11 octombrie, organele orașenești și culturale din Trnava au sărbătorit același eveniment cu participarea reprezentanților Universității Komenszki din Bratislava.

Programul conferinței științifice a fost în întregime axat pe problemele istoricului Facultății de medicină de la Nagyszombat. Doar trei comunicări, cea a prof. *W. Kaiser* din Halle „Influența pietismului din Halle în Slovacia”, *N. Cervenanska*: „Problemele reanimării în Slovacia în sec. XVIII.” și *I. Simoncic*: „Istoricul sănătății publice din Trnava” — au abordat altă tematică.

M. Bokesova-Uherova a evocat înființarea facultății, dotarea ei materială și cu personal. Prof. *Erna Lesky* (Viena) a schițat dezvoltarea învățămîntului clinic, începînd cu formele medievale, cînd învățămîntul era doar pur oral, pînă la prac-

tica științifică modernă a primei școli vieneze — ce a influențat învățămîntul de la Nagyszombat. Prof. Jo.án Zemplén a expus dezvoltarea învățămîntului de fizică. Comunicările Doc. L. Dohnányi, B. K. Rippa, R. Fundarek, I. Hrahovek și E. Schultesz (Budapesta) au schițat prof. ul uman de pedagog și didact al profesoriilor. Două comunicări: E. Réti și N. Duka-Zolyomi (Bratislava) au analizat rezultatul învățămîntului. Prima comunicare a abordat problema disertațiilor, a doua activitatea practică și științifică a foștilor absolvenți. Pe baza cercetărilor lui *Bologna, Sptelmann, Izsák și Hutmann* s-a schițat astfel și activitatea foștilor absolvenți din Ardeal (*Lange, Schtmerth, Wolff, Barbenius, Kotz și Báty*). F. Perényi (Bratislava) a analizat legătura învățămîntului farmaceutic cu știința timpului său. I. Antall (Budapesta) s-a ocupat de problema mutării Facultății la Buda și de primii ani de activitate didactică în noua incintă.

Comunicările au dovedit cu un material bogat și sistematic că Facultatea de medicină de la Nagyszombat, în ciuda existenței sale de scurtă durată a depus o activitate pedagogică deosebit de meritorie. Mai mult de 60 % a foștilor absolvenți au ocupat funcții publice înalte atât în țară cît și peste hotare, cam un sfert dintre ei s-au distins și printr-o activitate științifică meritorie, iar opera lui Z. T. Huszty, I. Lumnitzner, Fr. Fuker, Martinus Lange, Jacob Retneggs ocupă un loc de cinste în dezvoltarea medicinei și pe plan european.

dr. N. DUKA ZOLYOMI (Bratislava)

